

Young Artists - Gənc Yaradıcılar adlı ideya müəllifi və təşkilatçılığı Mürsəlova Pərvinə məxsus dər-nəkdir. Dərnək müasir Amerika və ya multikultural Amerika ədə-biyyatı incilərinin (kiçik hekayələr, şeirlər, əsərlər) tərcüməsi, re-daktəsidir. Dərnək iştirakçısı olan tələbələr öz tərcümələrindən olan hissələr və ya tərcümə zamanı qarşılaşdıqları diqqətə layiq faktları izləyicilərlə bölüşürlər. Ən əsas isə bu tələbələr öz yara-dıcılıq məhsulları; şeirləri, esseləri ilə də izləyiciləri tanış edirlər.

■ Giş Cen

Çində insanlar deyirlər ki, qarışıq ir-qdən doğulan uşaqlar ağıllı olur. Mənim nəvəm Sofi də ağıllıdır. Amma Sofi çox dəcəldir. Nə mənim qızım Nataliyə bən-zəyir, nə də mənə. Bütün həyatım boyu çox çalışqan və sərt biri olmuşam. Ərim həmişə məndən çekindiyni deyərdi. Restoranımızdakı bütün ofisiant və aş-pazlar da məndən qorxardı. Hətta qul-dur dəstələri restoranı digər banda üz-vlərindən qorumaq üçün pul istəməyə gələndə ərimə yaxınlaşar, mənə görən-də isə uzaqlaşardılar. Ya da yalandan deyərtilər ki, yemək üçün gəliblər. Menyunun arxasında gizlənil çoxlu ye-mək sifariş verər, anaları haqqında da-nışardılar. Ay nə bilim, mənim anam ar-trit xəstəsidir, bitki dərmanı qəbul et-məlidir. Mənim anam qocalıb, saçları ağarib.

Mən də deyirdim düzdür, ananın saçları ağarmışdı, amma onları rənglə-yəndən bəri əvvəlki kimi qaradır. Niyə bir dəfə anana baş çekib saçlarına bax-mırsan? Konfutsi deyir ki, yaxşı oğul anasının saçlarının nə rəngdə olduğunu bilir.

Qızım da mənim kimi çalışqan və sərt biridir. O, indi işlədiyi bankın vitse-prezidentidir. Yeni evi hamıya, eləcə də mənə yetəcək qədər böyükdür. Amma Sofi atası tərəfə çekib. Onların so-yadı Şeadır. İrlandlılar. Həmişə fikirləşmişəm ki, irlandlar da çinlilər kimi demiryol tikintisinə çox əmək sərf edib. Amma indi bilərəm ki, niyə çinlilər həmi-şə irlandlardan daha üstün olub. Yox, bütün irlandlar Şea ailəsi kimi deyil.

Qızım da şikayətlənir ki, çox irland-lar elə, irlandlar belə, deməyim.

- Çinlilər elə, çinlilər belə desələr, xoşuna gələr? Bilirsən ki, britaniyalılar da irlandları avam, bütperəst, cahil ad-landırırlar. Eynilə bizi adlandırdıqları kimi. Fikirleşirsən ki, bütün bu tiryək mühari-bələri haqsızlıq və iyrenclikdir. Onda necə? Hansisa britaniyalı ilə bir qonşu-luqda yaşamaq istəyərsən?

Və bu da son. Qızımın gülməli vər-dişi var. Mübahisədə qalib gəldiyi adam pərt olmasın deyə nədənsə bir qurtum içib gözünü həmin adamdan çekirdi. Əslində, mən pərt olmamışdım, kiməsə də ad qoşmaq fikrində də deyil-dim. Sadəcə olaraq, Şea ailəsi haqqın-da maraqlı bir faktı qeyd edim ki, bir ailədə dörd qardaş var və heç biri işləmir. Anaları Bes xəstələnməzdən qabaq bö-yük şirkətdə katibə-referent kimi çalışır-dı. Şirkət rəhbərinin bütün işlərini o ida-rə edirdi. İşinin necə çətin olduğunu gö-rüb təəccüblənərdim. Onun işi təkə nəyisə çap etməkdən ibarət deyildi. O həm də, təmiz, gözəl evə sahib mehri-ban bir qadın idi. Oğullarının dördü də ya dövlətdən sosial yardım, ya işsizlik müavinəti, ya da dırnaqarası əlilliyə gö-rə pensiya alsalar da, elə hey şikayətlə-nirlər ki, iş tapa bilmirik. Deyirəm ki, bu əllinci illərin iqtisadi böhranı deyil. Hət-tə zəncilər də yaxşı qazanır, beziləri də kef çekir. Görsən, Şea ailəsinin proble-mi nədədir? Ağdərillidirlər, ingiliscə danışirlər. Mən bu ölkəyə gələndə nə bir qəpiyim var idi, nə də ingiliscə danı-şa bilirdim. Amma ərim ölməzdən əvvəl onunla bir restoran açdıq. Təmiz, geniş

bir restoran... və heç nəyi də girov qoy-madan. Əlbəttə, başa düşürəm ki, ye-məkləri bütün dünyada məşhur olan öl-kədən gəldiyim üçün bəxtim getirib. Onu da başa düşürəm ki, bütün yemək-lərin` qaynadılaraq bişirildiyi ölkədə do-ğulmaq onların günahı deyil.

- O haqlıdır, biz öz biliklərimizi artır-malıyıq - qardaşlardan biri Cim şükran-liq günü dedi:

- Maşın biznesini unut. Yumurta ru-leti barəsində fikirləş.

- Tay yuvası, Mayk deyir. Mən tay yuvasını bişirib sərvət qazanacam. Bu yeni növ pizza olacaq.

- Deyəsən, siz irlandlar hər şeyi bə-yənmirsiniz axı. Ola bilər ki, yumurta ru-leti satıb pul qazanmaq sizin üçün yax-şı fikir deyil. Amma mən və ərim bu-

özünü gərgin hiss etməyə başladı.

- Fikrimi cəmləşdirməliyəm, diqqə-timi toplamalıyam.

O, sığorta şirkəti üçün işləyəcək. Satıcı kimi bir şey. Maaş çekləri payla-yacaq. Heç olmasa, idman şortları əvə-zinə paltar geyinəcək. Qızım ona sağ-lam qidalar mağazasından şirin kökələr alıb. Onların üstündə "Fikirleş" yazılıb. Onlar Cona fikirləşməyə kömək edə-cək.

Etiraf etməliyəm ki, Con yaraşıqlı-dır. Xüsusilə özünü qırıxandan sonra.

- Mən gənclərin oyununda artıq ya-şılı ötmüş biriyyəm, Con deyir.

- Təzə kostyuma ehtiyacım var, Con deyir.

- Bu dəfə öz başıma oyun açan de-yiləm, Con deyir.

- Lap yaxşı, mən deyirəm.

- Ona dəstək olmağa çalışıram, qı-zım deyir.

- Onu yenidən Çinə qaytarmağa başlamayın, çünki biz bacarmırıq, Con deyir.

Amerika təqviminə görə Sofinin 3 yaşı var. Amma indidən görürəm ki, nə-vəm vəhşi irlandlara yox, biz tərəfə çe-kib. O daha çox çinlilərə bən-zəyir. Gözəl, qara saçlar, qara gözlər. Burnu-nun da əla forması var - nə çökmüş yastı burun, nə də yaraşmadığı üzə

- Mən də onların evliliyinə qarşı ol-mamışam. Sadəcə istəyirəm ki, bütün problemləri birlikdə həll etsinlər.

- Əlbəttə, sən onların problemlərini bilməlisən. Sən anasan. Və indi bizim ikimizin də nəvəsi var. Balaca, qara-buğdayı nəvəmiz. O, mənim üçün çox qiymətlidir.

Mən gülürəm.

- Balaca, qarabuğdayı nəvəmiz. Düzünü desəm, heç mən də bilmirəm ki, o, niyə belə qaradır?

Yenə gülürük.

Bessinin yanında qalacaq bir nəfə-rə ehtiyacı var. Çoxlu həb qəbul edir və bu həbləri həzm etmək üçün çoxlu su içir. O, filmlərdə olan səhvləri göstərən bir televiziya proqramına baxır və quş-ları yemləmək üçün istifadə edilən qabı çox sevir. Bütün günü acgöz pişiklər ki-mi öz qabına tamaşa edir.

- Nəvəmin böyüməsini görmək üçün səbirsizləniyəm, - Bes deyir.

- Ətrafımda çoxlu qadın olacaq.

- Oğlanlar lap çoxdur .

- Oğlan da pis deyil, ancaq bir müd-dət sonra, sanki onlar səni mühasirəyə alır.

- Bir müddətliyə sən gəlib bizimlə yaşamalısən. İstirahət etməlisən. Gör, bizim evdə nə qədər qız var. Mən, Sofi, Neti.

İrland kimdir?

hekaya

nunla restoran açmışıq. Bəli, biz bunu bacarmışıq. Siz nə etmisiniz? Deyin mənə, nə?

Və hamı səssizcə qabındakı hin-duşka tikəsini çeynəyirdi.

Xüsusilə də, qızımın əri Conu başa düşə bilmirəm. İş yox, gücü yox, amma Sofinin qayğısına da qalmır. Son sözü də budur - mən kişiyəm.

Sadəcə qaynadılmış yeməklər və düşüncələr. Sanki onun adını da, suda qaynatmışam - Con. Bəlkə də qara lob-ya-hoisin (Çin mətbəxində sous), sa-rımsaq sousuyla böyüdüyümdən mənə elə gəlir ki, onda nəşə çatdır.

Deməli, kürekanim kişi ola bilər, mən isə daye? Günün altı saatını işlə-yən qoca dayələr kimi. Amma bu elə də asan deyil, indi altmış səkkiz yaşında-yam. Çinlilər yetmiş yaşında artıq qoca-lırlar, mən hələ də işləyirəm. Çində qız-lar analarının qayğısına qalır. Burada isə vəziyyət başqa kürdür. Analar qızla-rına kömək edir. Qızıma deyirəm ki, çin dilində belə söz yoxdur. Dəstək olmaq. Ancaq qızım məni dinləmək üçün çox məşğuldur. İclasda iştirak edir, əri güc-lənmək üçün idman zalına gedəndə məktub yazır. Qızım deyir, idmana get-məsə depressiyaya düşər.

Görünür, bütün həyatı boyu onun bir çətinliyi var: depressiya.

Deyir, heç kəs özünə qapanan ada-mı işə götürmək istəmir. Buna görə də, onun əhvalı daim yüksək olmalıdır.

Yaxşı həyat yoldaşı, övlad, rahat ev, avtomatik soba, yalnız bir gəlir yeri, qara günə də bir qepik yox. Evdə bir nəfər işlədiyindən bəxtləri getirib. Pul-suz daye. Con Çində yaşasa xoşbəxt olardı. Amma burada xoşbəxt deyil. Hətta idman zalında işlər istədiyi kimi getmir. Bir gün əzələsini dartır, o biri gün ağırliq qaldırma zalı ağzınacan do-lu olur. Hər gün yeni bir problem.

Nəhayət, bir gün iş tapdı. Sonra

məcbur yapışdırılmış kimi böyük. Hər şey öz yerindədir. Bircə Conun ailəsini təəccübləndirən yeganə şey Sofinin tünd dərisidir. Onlar deyirlər ki, çox qaradır. Hətta Con da bunu deyir. Günün altında çox gəzməyə də rəngi qaradır. Qapqara. Dərisinin bu qədər tünd ol-ması Conun ailəsini çox da narahat et-mir. Sadəcə, onlar təəccüblənirlər. Çox qara. Neti belə qara deyil. Yəqin onun rəngi Neti ilə Conun dərisinin qarışığı-dır. Gülməlidir, Sofi Şea adlı bu qız bu qədər qaradır. Mənim nəvəm qarabuğ-dayıdır. Bəlkə də, onun soyadı Sofi Qa-rabuğdayı olmalı idi. Deyirlər gün altın-da çox gəzmir, amma hələ də rəngi qa-radır. Bu onları narahat etmir. Sadəcə, təəccüblənirlər.

Bəzən Şea ailəsi bu mövzuya yeni-dən qayıdır, milad yolkasının altına qo-yulmuş qatar kimi dəfələrlə bu məsələ ətrafında dövrə vururlar.

Bir gün mən o qatırı dayandırmaq üçün dedim ki, bəlkə də, Con Sofinin atası deyil. Və qatar məhv oldu. Qar-daşlardan heç biri tünd sözünü bir də dilinə getirmədi.

Əksinə, Bes məndən soruşdu ki, bu sözlərdən incimışəm, ya yox?

- Uşaqları yaxşı böyütmək üçün əlimdən gələn hər şeyi etmişəm. Amma dörd oğlanı böyütmək asan iş deyil.

- Sənin gözəl ailən var.

- Mən qocalıram.

- İstirahət etməlisən. Uşaqlar səni qocaldır.

- Heç vaxt qızım olmayıb. Sənin isə var.

- Hə, qızım var. Çində qız övladları-nı çox da sevmirlər. Amma bir qızım var.

- Bilirsən ki, heç vaxt onların evlili-yinə qarşı olmamışam. Fikirleşməmişəm ki, Con səhv addım atıb. Heç vaxt Netini ağdərillilərdən, irlandlardan ayır-mamışam.

- Ehtiyatlı ol, mənim ölkəmdə belə danışan insanların evinə birdəfəlik kö-çürlər.

Sofi xarici görünüşcə çinlilərə bən-zəsə də, daxilən artıq çinli deyil. Görün o, parka gedəndə nə edir?

Arabasından qalxıb paltarlarını so-yunur və onların hamısını bir-bir fonta-na atır.

- Sofi, eləmə! Sofi, dayan!

Amma Sofi dəli kimi gülməyə baş-layır. Nəvəmə dayəlik etməzdən əvvəl elə Sofinin özünə oxşayan dəli bir da-yəsi var idi. Gitarra çalan Emi. Qızım onun çox kreativ, yaradıcı biri olduğunu düşünürdü.

Çin dilində mövcud olmayan daha bir söz. Kreativ. Çində biz həmişə çə-tinliklərimizdən, həyatın necə amansız olmağından danışırıq. Amerikada isə hamı bütün günü yaradıcı olmaqdan danışır.

Heç mən Eminin üzünə baxa bil-mirdim. Onun köynəyi elə qısa idi ki, göbəyi çöldə qalmışdı. Bu daye fikirlə-şirdi ki, Sofi öz bədənini sevməlidir. Və Sofi bezini çıxarıb bir kənara tullayanda Emi gülməyə başlayırdı. Sofi çıl-çılpaq qaçanda Emi deyirdi ki, qız artıq bu bezləri geyinmək istəmir. Sofi onun di-zinin üstünə sidiyə gedəndə Emi yenə güldürdü. Bunda mikrob yoxdur, deyirdi. Sofi ayaqqabılarını çıxaranda yenə de-yirdi ki, ən yaxşısı yalın ayaqlardır, pe-diatrlar da belə fikirləşir. Buna görə də, Sofi indi ayaqqabısız gəzən dilənçi uşaqlara oxşayır. Paltarları da buna gö-rə soyunmağı sevir.

- Yerində fırlan, arxanı göstər, oğ-lanlar deyir.

Əlbəttə, Sofi anlamır. Əl çalır, gülür. Bircə mən deyirəm ki, yox, bu oyun de-yil.

- Bunun Conun ailəsi ilə heç bir əla-qəsi yoxdur, qızım deyir. Sadəcə, Emi Sofiylə çox yumşaq davranırdı.

Mənsə fikirləşirəm ki, Sofi daxilən vəhşi olmasaydı nə ayaqqabısını, nə də paltarlarını soyunardı.

- Sən balaca olanda heç vaxt paltar-larını soyunmamısan, mən dedim.

- Bütün çinli dostlarımdan uşaqları var və mən onların heç vaxt belə hərə-kət etdiyini görməmişəm.

- Kifayətdir. Sabah mənim işdə göstərəcək təqdimatım var. Con və qı-zım mənimlə razılışırlar ki, Sofi çox də-cəldir. Amma onlar uşaqla nə edəcəklə-rini bilmirlər.

- Onu bir dəfə döysən sakitləşəcək, bir gün mən qızıma dedim.

- Yox, olmaz, onlar dedilər.

Amerikada valideynlər uşaqlarını döymürlər. Bu, onların özünəinamını azaldır və başqa problemlərə yol açır, qızım dedi.

Davamı səhifə 15-də

Nədənsə bu mövzuya qayıdanda qızımın heç vaxt sabah göstəriləcək təqdimatı olmur.

- İstəmirəm ki, Sofini vurasan. O, hələ çox balacadır.
- Mənə nə edib-etməyəcəyimlə bağlı göstəriş vermə!
- Sənə göstəriş vermirəm. Sadəcə nə hiss etdiyimi deyirəm.
- Mən sənin qulluqçun deyiləm. Mənimlə belə danışma!

Qızımın daha bir maraqlı verdişi var. Mübahisəni uzudanda barmaqlarını bir-bir açıb onlara baxır. Elə bil əmin olmaq istəyir ki, bütün barmaqları yerindədir.

Qızım da mənim kimi sərt biridir. Buna baxmayaraq, qızımın Con fikirləşirlər ki, paltar geyinməyin yaxşı fikir olduğunu Sofiyə izah etmək lazımdır. Əlbəttə, soyuq havalarda bunu izah etmək o qədər də çətin deyil. Havalər istiləşəndə isə çox çətin olur.

- Sözlərlə izah etməyə çalış. Biz də belə edirik. İstəməzsən ki, ona yaxşı nümunə olasan?

Guya, Sofinin çox vecinədir yaxşı nümunə olmaq. Mən də sərtəm. Bir vaxtlar restoranımıza gələn bütün bəndə üzvləri mənədən qorxardı. Sofi isə qorxmur.

Mən ona deyirəm ki, əgər paltarını soyunsan, sənə nə qəlyanaltı, nə yemək, nə də park yoxdur.

Beləliklə, biz bütün günü evdə otururuq. Altı saat keçməsinə baxmayaraq Sofi dilinə heç nə vurmayıb. Mən hələ belə tərs uşaq görməmişəm.

- Mən acam, qızım evə gələndə Sofi qışqırır.

- Nə olub? Nənən səni yedizdirməyib, qızım gülüb soruşur.

- Yox! - Sofi dedi: "O, mənə heç nə verməyib".

Qızım yenə gülür:
- Yenə başladılar.

Cona deyir ki, - "Sofi artıq böyüyür".

- Alaq otu kimi böyüyür" - mən dedim.

Sofi hələ də paltarlarını soyunur. Bir gün dözməyib onu vurdum. Çox da bərk yox. Amma çoxlu ağladı. Dedim ki, əgər paltarlarını geyinməsə, onu yə-nə vuracam. Və o, paltarlarını geyindi. Sonra dedim ki, Sofi yaxşı qızıdır və onu yedizdirdim. Növbəti gün biz parka getdik. Parkda Sofi sakit, ağıllı çinli qızlar kimi paltarlarını bir daha soyunmadı.

- O daha paltarlarını soyunmur, qızıma dedim.

- Axır ki!

- Bunu necə bacardın? Qızım mənədən soruşdu.

- Nəhayət, sənənlə iyirmi səkkiz illik təcrübəmdən sonra nəşə öyrəndim.

- Mütəxəssislər kimi danışan Con dedi ki, bu heyatımızda yeni bir mərhələdir.

Son vaxtlar Con hər şeyə ekspertlər kimi fikir bildirir. Xüsusilə də, dəri çanta daşıyıp parıltılı ayaqqabılar geyəndən və yeni maşın alandan bəri.

- Şirkətdəndir, Con deyir. Maşının pulunu şirkət ödəsə də, Con onu istədiyi yerə sürə bilər.

- Pulsuz maşın, o deyir.
- Xoşunuza gəldi?

- Səni yenidən sükan arxasında görmək məni sevindirir, qızım deyir. Bəzi ailə üzvləri maşını çox təhlükəli sürür.

- Mən ki onlar kimi sürəndə içikli olmuram, Con deyir.

- Həm, təkcə mənimkilər təhlükəli deyil.

- Əlbəttə, qızım deyir.

Ailəmizdə hamı xoşbəxtdir. Hətta mən də. Düzdür, əvvəllər Sofiyə bağlı çoxlu problemlərimiz var idi. Lakin mən indi çinli nəvəmə içindəki vəhşi Sofiyə qarşı mübarizə aparmağa kömək edirəm. Ona yemək yeyəndə çəngəldən, qaşıqdan, çubuqlardan istifadə etməyi öyrədirəm. Əlini daha əriştəylə dolu kasaya batırmır. Zibil qutularıyla oynamır. Bəzən onu vururam. Amma çox yox.

Hələ də bəzi problemlərimiz var. Məsələn, Sofi dırmaşmağı sevir. Harada bir çəpər görsə, heç vaxt yanında dayanmır. Tez çəpərin üstünə tullanır. Parkda oynadığı uşaqların valideynlərini itələyir. Bu hərəkəti oyun meydançasındakı dörd yaşlı dostu Sindbadədən öyrənib. Sindbad əsgər formasına bənzəyən paltar geyinir, meydançadakı atraksionun altında yekə bir çuxur qazıb

anasına pusqu qurur. Çuxura tülkü yuvası adını verib. Çuxuru qazdığı xəkəndəzə yaş qum doldurub anasını gözləyir, o gələn kimi yuvasından çıxıb qumu anasının üstünə atır.

- Hər şey yaxşıdır, anası deyir. Uşaqların təxəyyülünün bir hissəsi olan müharibə oyunlarından insan canını qurtara bilmir. Bütün oğlanlar bu mərhələdən keçir.

O, anasını təpikləməyi də xoşlayır. Bir gün nəvəmə dedi ki, Sofi də onun anasını təpikləsin.

İstəyirdim ki, eşitdiklərim yalan olsun.

- Təpiklə onu, təpiklə, Sindbad deyir.

Və bir gün o təpiklədi. Balaca bir təpik. Bu belə baş verdi. Qarşısındakı qadının necə də böyük ayaqları olduğunu dərk etmədən balaca ayağı ilə vurduğu təpiyin təsirindən bütün bədəni silkələndi. Sofini vurub dedim ki, ondan üzr istəsin. Əvəzində anasının cavabı nə oldu?

- Narahat olmayın, bu heç incitmədi də.

Bundan sonra Sofi parkdakı bütün valideynlərə hücum etməyə başladı.

- Bəsdir, qurtar, bəziləri deyirdi.
- Yox, heç nə olmadı. Bu hərəkəti

sayıd onun çuxurda olub-olmadığını öyrənə bilməzdin. Bir müddət sonra hava soyudu, qaraldı. Bizdən başqa hamı oyun meydançasını tərk etdi.

- Sofi, sən necə belə tərs, inadkar ola bilərsən? Mən indi səni qoyub evə gedəcəm.

Sofini çuxurdan qovub çıxartmaq üçün ağac budağından istifadə etmək qərarına gəldim. Bir-iki dəfə budaqla ona vursam da, yerindən tərpənmədi. Uğursuz cəhdlərdən sonra oranı tərk edib darvazaya tərəf getdim.

- Sağ ol, Sofi, evə gedirəm.

O yerindən tərpənmədi ki, tərpənmədi. İndi nahar vaxtıdır, hava qaralıb. Bəlkə də, kimisə köməyə çağıra bilərədim. Amma üç yaşlı uşağı oyun meydançasında tək başına necə buraxa bilərəm? Haradansa manyak peyda olar. Siçovul gələr. Geri qayıdib yenidən Sofini axtarmağa başladım.

Bəlkə də, özünə xəkəndəzlə tunel qazır.

- Sofi, - deyə qışqırdım. Cavab gəlmədi.

- Sofi!

Sağ qalıb-qalmadığını bilmirdim. Yuxuladığını da. Ağlayanda belə səsinə eşitmək olmurdu. Çuxuru yoxlamaq üçün yenidən ağac budağından istifa-

də etdim.

- Sofi, səni vurmuyacam! Söz verirəm, sənə şirin konfetlər alacam.

Cavab gəlmir. Artıq narahat olurdum. Axı nə edə bilərədim. Con və qızım peyda olana kimi çuxurun içərisini daha çox eşələməyə başladım.

- Sən nə edirsən? Nə baş verir? Budağı yerinə qoy! Dəlisən sən? - qızım dedi.

Con atraksionun altıyla süründü ki, Sofini xilas etsin.

- O yuxulayıb - mütəxəssis Con dedi. - Vəziyyəti yaxşıdır. Yekə çuxurdu.

Sofi yuxudan oyanıb ağlamağa başladı.

- Sofi, qızım onu qucaqladı. Yaxşısan, fıstığımı, yaxşısan?

- O sadəcə qorxub. Vəssalam! - Con dedi.

- Yaxşısan, Sofi? Mən də soruşdum.

- Bilmirəm nə baş verdi.

O yaxşıdır - Con dedi.

Con qızım kimi çoxlu suallar vermirdi. Qaranlıqda maşının sükanı arxasında qızımın suallarını cavablandırır.

- Bir ona bax.

- Bu nədir belə?

Tünd dərisi çapıqlarla örtülmüşdü. Gözünün altı isə qaralmışdı.

- Sən dəlisən? Bax gör neyləmişən?

- Ağılını itirmisən?

- Onu xilas etmək üçün çox çalışırdım.

- Ağac budağıyla? Sənə demişdim ki, sözlərlə izah etməyə çalış.

- Başa düşmürdü.

- Onun üç yaşı var.

- O çinli qızlara bənzəmir.

Şotka ilə üstümdəki qumu təmizlədim.

- Qızım Sofidən soruşdu, əvvəllər bunu təkrarlayıb, döyüb səni?

- Sofi dondurma yeyə-yeyə cavab verdi: - "O, məni həmişə döydürdü".

- Sənin ailən, Con dedi.

- İnan mənə, hər şey düzələcək, qızım isə ona təsəlli verdi.

Bir qızım var. Özü də gözəl bir qız. Hələ körpəlikdə başını yuxarı qaldırıb dik tuta bilməyəndə onun qayğısına qalmışam. Mənimlə mübahisə etməzdən qabaq iri hörüklü balaca qız olan-da qayğısına qalmışam. Yadımdadır, hörüklərdən biri həmişə səliqəli, digəri isə dağınıq, pırlaşmış olardı. Çindən qaçıb hər yerdə maşınların şütü-düyü bu ölkədə yaşamağa başlayanda da onun qayğısına qalmışdım. Əgər diqqətli olmasaydım, o maşınlardan biri körpə qızımı vurardı. Ərim öləndə ona söz verdim ki, ailəmiz heç vaxt dağılmayacaq. Əslində, buna heç ailə

də demək olmazdı. Cəmi iki nəfər idik: qızım və mən.

Amma indi qızım məni özüylə gəzdirib hər yerdə mənzil axtarır. Bişirə də bilirəm, evləri də təmizləyirəm. Tək yaşamamağım üçün heç bir səbəb yoxdur. Yeganə ehtiyacım olan şey telefondur. Əlbəttə, qızım da nara-zıdır. Bəzən ağlayır. Bircə mənəm deyən hər şey düzələcək. Deyir başqa seçimi yoxdur. İstəmir hər şey boşanmaqla bitsin. Mən də deyirəm ki, boşanmaq ağılsızlıqdır, bu mənasız boşanmaq fikrini kimin ortaya atdığını bilmirəm. Təsəvvür edə bilərsiniz. Besin özü mənə təklif etdi ki, gəlib onunla qalım. Əlbəttə, onun ölkəsində bu cür təklif edən şəxslərin evinə birdəfəlik köçürlər. Ağlasığmaz fikirdir. Başqasının evində yaşamaq. Lakin Besin ünsiyyət saxlayacaq qadın dostu ehtiyacı var. Daha belə şeylərə inanmayan qızım kimilərinə yox. Qızım da mənə baş çəkir. Lakin Sofini özüylə gətirmir. Bes deyir ki, biz Netiyə vaxt verməliyik. Tezliklə Sofini də görəcəyik. Görünür, qızımın təqdimatları indi əvvəlkindən daha çoxdur. Nə vaxt bizə gəlir, tələsik evi tərk edir.

Ailəmin yanında olmalıyam, ağırlaşan səsiylə qızım deyir. Sanki səsinə

heçkayə

suya salıb islatmısan.

- Bir qızım var, özünə qapanan ərim və mənə kömək edəcək heç kəs yoxdur.

Heç kəs yoxdur deyəndə məni nəzərdə tutur. Son vaxtlar çox yorğun olduğundan qızım stula oturan kimi yuxulayır. Baxmayaraq ki, Con yenidən işini itirib, onlar mənim əvəzimə Sofiyə yeni dayə tutublar, dayənin pulunu ödəyə bilməsələr də. Əlbəttə, yeni dayə mənədən daha cavandır, qaça bilir. Heç bilmirəm, Sofi yenə də əvvəlki kimi vəhşidir ya yox. O, hələ də məni Meni deyə çağırır. Amma üzümdən öpməyi də xoşlayır. Bəzən televizorda balaca uşaq görəndə onu xatırlayıram. Sofi saçımdan tutub dartmağa da sevir. Hər əlində bir çəngə tük və sonra marçılıyla öpüş. Hələ heç bir uşağın bu cür marçılıyla öpdüyünü görməmişəm.

Peyk televiziyaşının çoxlu kanalları var. O qədər çoxdur ki, adam sayıb qurtara bilmir. Həmçinin, bura Çindən bir yerli kanal və Tayvandan bir Çin kanalı da daxildir. Amma Beslə mən çox vaxt filmdəki səhvləri göstərən proqramlara baxırıq. Bes kimi mən də bütün günü quş yemləyən qaba tamaşa edirəm. Hər gün müxtəlif ölçüdə və rəngdə quşlar bu qaba qonur. Onun oğulları isə ətrafımda dolanıb mənədən evi nə vaxt tərk edəcəyimi soruşurlar.

- Rədd olun, Bes deyir. O, bu evin daimi sakinidir. Heç yerə gedən deyil.

Sonra mənə göz vurub əlindəki pultla bir-bir kanalları çevirir.

Əlbəttə, mən daha irlandlar ilə, irlandlar belə deyə bilmirəm. Xüsusilə də, bu evin şərəfli irlandına çevriləndən bəri. Bes belə fikirləşir.

- Kim? Mən? İrland?

Mən deyirəm və Bes gülür.

Əgər bütün irlandlarla bağlı yox, bəziləri barəsində bir şeyi qeyd etsəydim, bunu bildirmək istəyirdim. Sanki, onların danışığı adamı iynələyir. Bilmirəm, Bes Şea sözlərdən istifadə etməyi necə öyrənib, amma onun danışdıqları mənə çox gec çatır.

- Daimi sakin. Heç yerə getmir.

Dəfələrlə və dəfələrlə bunu eşidirəm, Besin səsinə.

İngilis dilindən
tərcümə edən:
Sonası Vəliyeva